

אותו שהיה דורש וואמר: מתי נקראת שלימות של מעלה (של הכל)? בשישוב הקדוש ברוך הוא בכסא, ועד שלא יושב בכסא, לא נמצאת שלימות, שפתחות (זוקאלא) על דמותה הפסא דמות קמרא אדם עליון מלמעלה. משמע שבתוב אדם, שהוא הפל ושלימות הפל. אמר רביה יהודה, ברוך הרחמן שמצאתי אותך בזנה. אמר לו, אם כך, הרי כתוב ה' איש מלחמה, ולא כתוב אדם.

אמם לו, יפה שאלה. בא ראה, שם לא נמצאת שלימות של הפל, ומושום לכך נקרא איש. אבל כאן שלימות הפל והפל של הפל, משום לכך נקרא אדם. קרא עליון, (תהלים קיט) טוב לי תורה פיך מאלפי זהוב וכסף.

עוד אמר לו, כתוב (שם לו) אדם ובכמה, ולא כתוב איש ובכמה. אמר לו, ולא? והרוי כתוב (שמות יא) למאיש ועד בהמה. אבל מה לא מאיש ועד בהמה. אבל מה שכתוב אדם ובכמה, כמו שכתוב מלכים-א ח' מן הארץ אשר בלבנון עד האזוב אשר יצא בקירות. דרך הפטוב הוא, שלוקם העליון מבלם והגמוק מבלם. אף כאן העליון של הפל - אדם, והגמוק מהפל - בהמה.

אמר לו, והרוי כתוב (בראשית ב) אדם אין לעבד את הארץ. אמר לו, בא וראה שככל מה שבעוולם אין אלא בשבייל הארץ, וככלם בגלו מתקומים ולא נראים בעולם, וככלם התעכבו עד שיבא אותו שגנרא אדם. זהו שכתוב (שם) וכל שית השדה טרם יהיה הארץ וגו. טרם: עד שלא, בתרגומו. משום שלא נראה הארץ הדמות העליונה. זהו שכתוב ואדם אז. בלוור, ככל התעכבו בשביילה של הדמות הזאת עד שנראתה.

אין, בלוור, כלחו אתעכבו בגיניה דהאי דיוקנא, עד דאתחזי.

ואמר, אימתי אתקורי שלימوتא דלעילא (נ"א) בכלא, כד יתיב קדשא בריך הוא בכורסייא. ועוד דלא יתיב בכורסייא, לא אשתח שליםotta. דכתיב, (חזקאל א) ועל דמות הפסא דמות קמרא אדם עליון מלמעלה, משמע דכתיב אדם, דהוא כללא, ושלימotta דכללא. אמר רביה יהודה, בריך רחמנא דאשכחית לך בהאי. אמר ליה אי הבי הא כתיב (שמות ט) יי' איש מלחמה, ולא כתיב אדם. אמר ליה יאות שאלה.

הא חזי, הtmp לא אשתח שלימotta דכללא, ובגיני כה אكري איש. אבל הכא, שלימotta דכללא, וככלא דכללא, בגין כה אكري עלייה (תהלים קיט) טוב לי תורה פיך מאלפי זהוב וכסף.

זו אמר ליה, כתיב (תהלים לו) אדם ובכמה, ולא כתיב איש ובכמה. אמר ליה ולא. וכתיב (שמות יא) למאיש ועד בהמה. אבל מה דכתיב אדם ובכמה, כמה דכתיב איש ובכמה. אבל מה דכתיב איש ובכמה, מן הארץ אשר בלבנון עד האזוב אשר יוצא בקירות. אורחיה דקרא הוא, דגנית עלאה מבלחו, ונמייך מבלחו. אוף הכא עלאה דכללא, אדם, ונמייך מבלא בהמה.

אמר ליה והא כתיב (בראשית ב) ואדם אין לעבד את הארץ. אמר ליה, פא חזי, דכל מה די בעלמא לא הויל אלא בגיניה דאדם, וכלהו בגיניה מתקיימי, ולא אתחיזיו בעלמא, וכלהו אתעכבו עד דיתמי ההוא דאكري אדם. הדא הוא דכתיב, (בראשית ס) וכל שית השדה טרם יהיה הארץ וגוי. טרם: עד לא, כתרגומו. משום דדיוקנא עלאה לא אתחזי, הדא הוא דכתיב ואדם אין, כלחו אתעכבו בגיניה דהאי דיוקנא,